№ 181 ՀՈՐԵՔՀԱՏԹԻ ՕԳՈՍՏՈՍԻ 20

1908

ԵՐԵՍՈՒՆՎԵՑԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ

ՀՈՐԵՔՀԱՏԹԻ ՕԳՈՍՏՈՍԻ 20 № 181

ՄՇԱԿ

Տարեկան գինը 10 ռուբլի. կէս տարվանը 6 ռուբլի.
Առանձին համարները ԱՄԵՆ ՏԵՂ 5 ԿՈՊ.
Թիֆլիսում գրվում են խմբագրութեան մէջ.
Մեր հասցէն՝ Тифлисъ, редакція „Мшакъ“
Базарная ул. д. Тамамшева № 16.
Կամ Tiflis, Rédaction „Mschak“.
ՏԷԼԷՖՕՆ № 253.

Խմբագրութիւնը բաց է առաւօտեան 10—2 (բացի կիրակի և տօն օրերից)
Յայտարարութիւն ընդունվում է ամեն լեզուով
Յայտարարութիւնների համար վճարում են իւրաքանչիւր տողատեղին 10 կոպէկ
ՏԷԼԷՖՕՆ № 253.

ՀԻՄՆԱԴԻՐ ԳՐԻԳՈՐ ԱՐՇԱՐՈՒՆԻ

ՂԱՓԱՆՈՒՄ ԵՒ ՄԵՂՐԻՒ ՇՐՋԱՆՈՒՄ

„ԱՐԱՄԱԶԴ“

Ընկերութեան նպաստներով բացվող դպրոցներում պաշտօնավարել դիմողներին սրանով պատիւ ունենք յայտնելու, որ այդ դպրոցներում ազատ տեղերը բռնված լինելու պատճառով ուսումն. խորհրդի կողմից պատասխան չը ստացողները ազատ են համարվում:

(20, 22, 24) առ. ապ. 3—1

ՖԻՆԱՆՍՆԵՐԻ ՄԻՆԻՍՏՐՈՒԹԻՒՆԻՑ ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԿՈՒՐՍԵՐ

ԵՐԿՈՒ ՍԵՌԻ ԱՆՁԱՆՑ ՀԱՄԱՐ

БАКУ, уголъ Красноводск. и Меркурьевск. телеф. № 10—56

Կուրսերի նպատակն է տալ ունկնդիրներին մասնագիտական և առևտրական կրթութիւն և պատրաստել հմուտ հաշվապահներ: Աւարտողները ստանում են ատեստատներ:

Կուրսերում աւանդվում են՝ 1) Առևտրական թւաբանութիւն և թւաբանութիւն հաշիւի վրա. 2) Հաշվապահութիւն արդիւնաբերական, գործարանական, առևտրական և բանկային. 3) Առևտրական թղթակցութիւն. 4) Առևտրական տնտեսագիտութիւն. 5) Առևտրական և մուրհակային օրէնքներ. 6) Գեղագրութիւն և արագագրութիւն (ուղղումն ձեռագրի). 7) Ուսուցումն գրող մեքենայի վրա: Ծանկացողների համար՝ առանձին վճարով լեզուներ և ստենոգրաֆիա:

Ուսումն սկսվելու է սեպտեմբերի 20-ից: Ընդունելութիւնը սեպտեմբերի 1-ից՝ ամենայն օր կուրսերում, առաւօտեան ժամը 9 ից մինչև 12-ը և երեկոյեան 4-ից մինչև 7 ժամը:

ԿՈՒՐՍԵՐ ՄՏՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ԲԱՑՎԱԾ Է ՊԱՏՐԱՍՏԱԿԱՆ ԴԱՍԱՐԱՆ

Կուրսերի կանոնագրութիւնը (уставъ) և մանրամասն ծրագիրը (программа) տրվում և ուղարկվում են ՁՐԻԱԲԱՐ: Օտարաքաղաքացիները դիմում են Баку, учредителю коммерческихъ курсовъ А. И. Теръ-Каспарову.

(առ.) (ֆ. 4.) 20—11

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԿՈՒՐՍԵՐ

ԵՐԿՈՒ ՍԵՌԻ ԱՆՁԱՆՑ ՀԱՄԱՐ

(Тифлисъ. Сололаки, Лермонтовская улица № 15)

Ուսումը սկսվելու է սեպտեմբերի 15-ից: Ընդունելութիւնը սեպտեմբերի 1-ից: Ամեն օր, առաւօտեան ժամը 10-ից մինչև 12-ը, և երեկոյեան 4-ից մինչև 6 ժամը: Ծրագիրը և կանոնները տրվում և ուղարկվում են ցանկացողներին ձրիապէս:

(Ֆ. 2) առ. 10—2

Сливочная Карамель Ирисъ

Товъ Эйнемъ въ Москвѣ

ПЕРВЫЕ ФАБРИКАНТЫ КАРАМЕЛИ „ИРИСЪ“ ВЪ РОССІИ.
ОСТЕРЕГАЙТЕСЬ МНОГОЧИСЛЕННЫХЪ ПОДДѢЛОКЪ,
ПОЯВИВШИХСЯ НА РЫНКѢ ПОДЪ РАЗЛИЧНЫМИ НАЗВАНІЯМИ!

(Կ. Չ.) ա. 16—8

ԹԻՖԼԻՍԻ ՄԱՐԻԱՄԵԱՆ-ՅՈՎՆԱՆԵԱՆ ՕՐԻՈՐԴԱՑ ԴՊՐՈՑԻ ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒԹԻՒՆԸ

Յայտնում է

որ վերաբացութիւններեն եւ նորեկների ընդունելութիւնը տեղի կունենան օգոստոսի 25-ին, ուսման սկիզբը՝ սեպտեմբերի 1-ին: Դպրոցում մի քանի ազատ տեղ կայ միմիայն VI և նորաբաց VII դասարաններում: Նորեկների խնդիրները ընդունվում են մինչև օգոստոսի 25-ը: Միւս դասարաններում տեղ չը լինելու պատճառով՝ ուղարկված խնդիրները կը թողնվեն առանց հետևանքի:

(օգ. 15, 20) ա. 5—5

ԷՋՄԻԱԾՆԵՑՈՑ Ս. ԳԷՈՐԳ

եկեղեցու ծխական Մարիամեան միդասեան օրիորդաց դպրոցի հաւար աշակերտուհիների ընդունելութիւնը սկսվում է օգոստոսի 20 ից: Ընդրի հետ պէտք է ներկայացնել ծաղկի և ծննդեան վկայականները: Ուսման վճարը տարեկան 10 ռուբլի է, որի կէսը պէտք է ներկայացնել տարվայ ընկզբին:

Ուսուցչական խումբը կազմված է. խնդրատուները, որոնք պաշտօնական գրութիւն չեն ստացել, ազատ են:

(առ.) 1—1

„ԵՐԿՐԻ ՁԱՅՆԻ“

Խմբագրութիւնը յայտնում է, որ իր բաժանորդներին բաւարարութիւն կը տրվի Պօլսից:

(ա.) (օ. մ.) 3—3

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՎԱԾ ՀՈԳԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ

I

Թիւրքահայերը ազատ երթեւեկում են:

Կովկասից պանդուխտներ խումբ-խումբ գնացին հայրենիք և այնտեղից էլ գալիս են այստեղ նոր պանդուխտներ:

Թէ գնացողների և թէ եկողների թիւը դեռ շատ մեծ չէ: Առաջին շարժվողները մի տեսակ փորձեր են անում:

Բայց քանի գնում է՝ հայրենիք վերադառնալ ցանկացողների թիւը մեծանում է և դրա հետ միասին աւելի ու աւելի ծանրակշիռ են դառնում թիւրքահայ գործողների համար մի շարք պարտականութիւններ այդ պանդուխտների վերաբերութեամբ:

Պանդուխտների ծննդավայրը ամենեին այն դրութեան մէջ չէ, ինչ դրութեան մէջ էր նա հայկական կոտորածներից առաջ: Երկիրը ենթարկվել է սոսկալի արհաւիրքների, գաղմաթիւ գիւղեր բոլորովին աւերվել են, ամբողջ շրջաններում հիմայատակ բալբալվել է տան տնտեսութիւնը: Գիւղական հողերը ընկել են այս ու այն ազդեցիկի ձեռքը:

Մենք առիթներ ունեցանք խօսելու թիւրքահայ գիւղականների հետ, որոնք եկել են Թիւրքահայաստանի զանազան մասերից: Տխուր գոյներով են նկարագրում նրանք իրանց ծննդավայրերի դրութիւնը:

Ինչպէս անիւր շրջան ունի իր ցաւերը: Մի տեղ օտար տարրերն են յափշտակել հողերը և տիրացել տուն ու տեղին, միւս տեղ գիւղի ընդհանուր աւերն է դարձրել կեանքը անկարելի հայրենի օջախում. երրորդ տեղ կիտված հարցերի ապառնալիքն է կանգնած պանդուխտի առաջ, չորրորդ տեղը սեպական հարեանն է հարստահարողի դերի մէջ մտել և այլն:

Եւ անկասկած այդպիսի դրութեան մէջ ամենեին հեշտ չէ պանդուխտի վերահաստատումը իր ծննդավայրում:

Այդտեղ կարեւոր է յուրջ հոգատարութիւն այն դեկավար և գործող անձերի կողմից, որոնք թէ Կ. Պոլսում և թէ գաւառական կենտրոններում կոչված են գլուխ կանգնելու հասարակական գործերին:

Մենք մի անգամ ակնարկեցինք մեր յօդուածներից մէկում, որ Կ. Պոլիսը պէտք է նախաձեռնութիւն վերցնէ իր վրա և կազմակերպէ մի յատուկ յանձնաժողով այդ կարևոր գործով պարապելու: Այո, ազգային ժողովը կամ պատրիարքարանը պէտք է առանց յետաձգելու ձեռնարկէ գործի, ամենակարճ միջոցում պարզէ պանդուխտներին հետաքրքրող բոլոր խնդիրները և աջակցէ նրանց վերահաստատվելու իրանց ծննդավայրում:

Թիւրքահայերի մայր երկրի բարգաւաճումը և տարագիր գաւակների իրանց ծննդավայրերում հաստատվելը ամենախոշոր հոգսերից մէկն է, որ պէտք է աչքի առաջ ունենայ Թիւրքահայ ինտելիգենցիան: Թող Կ. Պոլսի խրախճանքների մէջ զանցառութեան և մոռացութեան չը տրվեն այն երկիրը և այն տարրը, որոնք իսկական զոհերն էին բռնակալութեան և վայրագ ապատակութիւնների:

Յետաձգել չէ կարելի:

Ա. Քալանթար

ՎԵՐՋԻՆ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Օգոստոսի 12-ին, մօտաւորապէս ցերեկվայ ժամը 4-ին կովկասեան Փոխարքայ կոմս Վորոնցով Դաշկովը այցելութեան գնաց մինիստրների խորհրդի նախագահի մօտ՝ Ելագինեան պալատը:

Այդ այցելութիւնը կապ ունի Կովկասի իրերի դրութեան հետ: Հաղորդելով այդ լուրը «Русск. Сл.»-ը աւելացնում է. «Ամենահաստատ աղբիւրից կարող ենք հաղորդել, որ մինչև այժմ ոչ մի իրական հիմք չը կայ այն տարածված լուրերի համար, թէ կոմս Վորոնցով Դաշկովը այլևս Կովկաս չէ վերադառնալու: Փոխարքայի մերձաւոր մարդիկը հերքում են այն լուրը՝ թէ կոմսը հրաժարվում է իր պաշտօնից: Նրանց ասելով կոմսը բացառապէս եկել է հաշիւ տալու իր գործունէութեան մասին և պարզելու երկրի վերաբերեալ մի քանի հարցեր պրեմիէր մինիստրի մօտ: Եթէ բաղաքական մթնոլորտում փոփոխութիւններ չը կատարվեն, որպիսիները, այդ անձանց ասելով, չեն նախատեսվում, Կովկասի փոխարքայութեան պաշտօնի մէջ էլ փոփոխութիւն չի կատարվի: Հասկանալի է է, շատ բան կախված է տաղտալ անցքերից»:

—

Պետերբուրգ, 16 օգոստոսի

Փանտափտի դէմ մտքառող յանձնաժողովի տեղեկութիւնների համաձայն, խօլերայի համաճարակի սկզբից մինչև օրս հիւանդացել են ընդամենը 3141 մարդ, որոնցից մեռել են 1505:

(«Հ. Գ.»)

—

Պետերբուրգ, 17 օգոստոսի

«Մինիստրանիյա վեստի» կայարանում երևան հանեցին խօլերայով հիւանդացաւ առաջին դէպքը: («Հ. Գ.»)

—

Բուխարէստ, 17 օգոստոսի

Բումինական գործակալութիւնը հաղորդում է, որ Թագաւորի առողջութեան վատանալու լուրը, անկասկած, կապ ունի պրոֆեսոր Նեորդէնի Սինայիվ գալու հետ: Նեորդէնը այս անգամ կանչված է Սինայիվ, ինչպէս և նախկին տարիներ, Թագաւորի առողջութեան դրութեան հետ ծանոթանալու համար: («Հ. Գ.»)

—

Բերլին, 16 օգոստոսի

«Berl. Tageblatt»-ին հեռագրում են Վիէննայից, որ բարոն Էրենտալը Զէմիրինգում, պետական ֆինանսների մինիստր Բարանի հետ բոսնիական գործերի մասին խորհրդակցելու ժամանակ, այն կարծիքը յայտնեց, որ այժմեան բոլէն բարելաւող է Բոսնիայի և Հերցեգովինայի գրաւած նահանգները պետութեանը միացնելու համար: Մօտիկ ապագայում այդ մասին պէտք է սկսվեն պաշտօնական դիպլոմատիական բանակցութիւններ Բերլինեան դաշնագրութիւնը ստորագրող պետութիւնների կարինէտների միջև: Արդէն գործի սկզբնաւորութեան համար բարոն Էրենտալը այդ հարցը քննութեան կենթարկէ օգոստոսի 22-ին Զալցբուրգում Ցիտոնիի հետ տեսակցվելու ժամանակ: («Հ. Գ.»)

—

Վիէննա, 16 օգոստոսի

«Cor. Bureau» ի տեղեկութիւնների համաձայն, Իշլից հաղորդում են, որ կայսրի առողջութիւնը միանգամայն բաւարար է: («Հ. Գ.»)

—

Վիէննա, 16 օգոստոսի

«Cor. Bureau»-ն Մուգաֆֆէր-փաշայի մասին Կ. Պոլսից պահանջված հեռագրի վերաբերեալ հաղորդում է, որ այստեղ պաշտօնապէս յայտնի է միայն այն, որ այդպիսի տեղեկութիւն եղել է Սալոնիկի լրագրներից մէկում:

Այն մասին, թէ Մուգաֆֆէր փաշան գեկուցում է տուել սանջակի երկաթուղագծի առիթով, տեղումս ոչինչ յայտնի չէ: («Հ. Գ.»)

—

Կ. Պոլիս, 16 օգոստոսի

Ոստիկանութեան մինիստրութիւնը վճռականապէս հերքում է այն լուրերը, թէ հրդեհի ժամանակ բազմաթիւ մարդիկ զոհ գնացին կրակին, նաև այն, թէ հրդեհը չար մարդկանց դաւադրութեան արդասիք էր: («Հ. Գ.»)

—

Կ. Պոլիս, 16 օգոստոսի

Մօնաստիրից հաղորդում են, որ Նոր-Բազարի սանջակում դժգոհութիւն է նկատվում այնտեղ բանակ դրած աւստրիական զօրաբանակներիշարքում: Լուրերին նայած, աւստրիական զինուորները ընդհարումներ են ունենում տեղական ազգաբնակութեան հետ. միաժամանակ մահմեդականները համերաշխ են քրիստոնեաների հետ աւստրիացիների դէմ: («Հ. Գ.»)

—

Լոնդոն, 16 օգոստոսի

Բէյտէրի գործակալութեանը հեռագրում են Տոկիոյից, որ անգլիական «Դոնեռն»-ի շոգենաւը Կիուսիու կղզու մօտ խորտակվեց: Հաղորդում են, որ 53 մարդուց ազատվել են 2 հոգի: («Հ. Գ.»)

—

Կ. Պոլիս, 17 օգոստոսի

Աւստրիան, անբաւական Նոր-Բազարի սանջակում տեղի ունեցած հակա-աւստրիական ցոյցերից, տեղումս տարածված լուրերին նայած, պահանջ է դրել Թիւրքիայից՝ ներողութիւն խնդրել իր զօրքին վիրաւորանք հասցնելու համար: Ինչպէս հաղորդում են Մօնաստիրից, զնդապետ Երգիբէյը գնացել է Պլէվնա քննելու վերջին ընդհարումը և հրահանգ է ստացել ըստ հնարաւորութեան գործը հաշտութեամբ վերջացնելու: («Հ. Գ.»)

—

Բերլինից հեռագրում են „Бирж. Вѣд.“-ին.

«Լիսաբոնից ստացված տեղեկութիւններին նայելով, ամեն բան կարող է յեղափոխութիւն ընկել: Պորտուգալիայում: Թագաւորական նաւը կազմ ու պատրաստ կանգնած է պարլամենտի մօտ, որպէսզի Թագաւորի ու իր ընտանիքի համար վտանգ եղած դէպքում կարողանայ անմիջապէս բաց ծովը դուրս գալ»:

—

«Утро» լրագրի ասելով, ժողովրդական լուսաւորութեան մինիստրութիւնը ուսումնարանական շրջանների հոգաբարձուներին ուղղած շրջաբերականներով արգելել է դպրոցական հաստատութիւններին տօնել Լ. Ն. Տոլստոյի յոբելեանը:

ԹԻՒՐՔԻԱՆ ԱԶԱՏԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՇԵՄՔԻՆ

—

Կ. Պոլիս, 18 օգոստոսի

Թիւրքական լրագիրները, քննելով թիւրքաց զօրքերը պարսկական սահմանագլխից յետ կանչելու մասին հրատարակված պաշտօնական հաղորդագրութիւնը, ողջունում են այդ քայլը, անհրաժեշտ գտնելով բարեկամական յարաբերութիւններ պահպանել մահմեդական պետութեան հետ: («Հ. Գ.»)

—

Կ. Պոլիս, 16 օգոստոսի

Թիւրքական այն լրագիրները, որոնք տեղեկութիւններ էին տպել քիւրդերի սանձարձակութիւնների և նոր բէժիմին ընդդիմանալու մասին, ստացան պաշտօնական հերքում, թէ քիւրդական գաւառներում այժմ ամեն ինչ հանգիստ է: Միաժամանակ պատուիրագրված է հինգերորդ զօրաբանակի հրամանատարին բռնել քիւրդական յայտնի պարագլուխ Իբրահիմ-փաշային և ուղարկել նրան Հալէպ: («Հ. Գ.»)

—

Կ. Պոլսում կազմակերպվում է քրիստոնեայ և մահմեդական կանանց միութիւն սահմանադրութիւնը պաշտպանելու համար:

Ամբողջ Թիւրքիայում դրամական հանգանակութիւն է սկսված երիտասարդ-Թիւրքերի կոմիտէների օգտին: Միայն Զմիւռնիայում մի քանի օրվայ ընթացքում հաւաքված է 5000 թիւրքական ոսկի:

Թիւրքական «Իկդամ» լրագիրը խորհուրդ է տալիս հրաւիրել ֆրանսիական նախկին ֆինանսների մինիստրը

Իրիկին թերթերը ոտիրաբանում են հետևյալ լուրերը. Հայ գերմանաբնակ հասարակությունը Գերմանիայի Ֆրանկֆուրտ քաղաքում հանդիսավոր թաղման է արժանացրել Ֆրանկֆուրտի հայ գաղութի նախագահ, հանգուցյալ Գ. Գ. Գ.

ԱՎԱՆԴԱՎՈՐ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒԹԻՒՆ

I

[illegible]

[illegible]

[illegible]

հրդակցութիւնը, ընդգծելով ուսանողութեան բարոյականութեան անկումը, այն կարծիքը յայտնեց, որ անհրաժեշտ է դպրոցից դուրս խիստ հսկողութիւն սահմանել աշակերտութեան վրա, պարտաւորապէս կրել տալ դպրոցական զգեստ և հսկողութիւն հաստատել աշակերտութեան նամակագրութեան վրա։

ՄՕՍԿՎԱ։ Նահանգական բանտում բացվեց բանտարկեալների համար ուսումնարան։ Մօսկվայում երեան հանեցին խօլերայի մի դէպք. թոյլ ձեով հիւանդացաւ Կիսլօվօդսկից եկած կառապանը։

ԲԱԹՈՒՄ։ Երեկոյեան ծանր վիրաւորեցին երկու քաղաքապահ ոստիկանների, որոնցից մէկը մեռաւ։

ՕՌԵՍՍԱ։ Բոլշայա Արնաուտսկայա փողոցում կօշկեղէնի խանութը մտան երկու անյայտներ և պահանջեցին տալ 300 ռուբ.։ Ոստիկանութիւնը դարան մտաւ. գրաւաշորթները դիմեցին փախուստի, ըստ որում նրանցից մէկը ոտքը նետեց, որը, սակայն, չը պայթեց։ Երկուսն էլ ձերբակալվեցին։

ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ։ Կենտրոնական ստատիստիկական տեղեկութիւնների հաւաքման, կայսրութեան մէջ, բացառութեամբ Կովկասի և Ֆինլանդիայի, հացահատիկների ցանքսի տարածութիւնների, ուտելեղէն և այլ բուսականութիւնների վերաբերմամբ նախնական տեղեկութիւնները այս տարի արտայայտվում են հետևեալ թիւերով. աշնանացան հաճար 25,744,125 դեսեատին, գարնանացան 563,196 դես., աշնանացան ցորէն 4,900,700, գարնանացան 1,676,900, վարսակ 16,886,739 դես., գարի 9,973,287 դես., հնդկացորեն (гречиха) 9,094,467, կորեկ (просо) 35,233,877, սիմինդր 1,343,262, սիսեռ 883,944, ոսպ 350,481, գետնախնձոր 38,935,223, վուշ 1,334,004, կանեփ 697,825 և բնական արօտատեղիներ 31,834,171 դեսեատին։

ԲԼԱԳՕՎԷՇՉԵՆՍԿ։ Դուռայի շինութեան մէջ քաղաքագլխի նախագահութեամբ կայացաւ մի դոնփակ խորհրդակցութիւն ամուրեան շրջանում գեմստվո մտցնելու հարցի մասին։ Զեկուցանող Պետական Դուռայի անդամ Զիլիկին պարզեց Սիբիրի պատգամաւորների խմբակի նախագիծը։ Խօսեցին քանի աւելի հռետօրներ։ Որոշվեց մի յատուկ յանձնաժողով կազմել դուռայի ձայնաւորներից գիւղացիական և կօղակային ազգաբնակութեան ընտրեալներից և տեղեակ անձերից։

17 օգոստոսի

ՎԻԵՆՆԱ։ «Fremdenblatt» լրագիրը մի առաջնորդող յօդուածում Սերբիայի հետ կապված նոր դաշնագրի վերաբերութեամբ խստագոյնս դատապարտում է սերբիական ժամուլի մի մասի Աւստրիայի վրա շարունակող յարձակումները և յոյս է յայտնում, որ այդ անառողջ մթնոլորտը կը չքանայ։ Ագիտացիայի շարունակութիւնը թերևս Աւստրօ-Ունգարիայի հաշտութիւնը սպառէ և այնպիսի գործողութիւններ առաջ բերէ, որպիսիները ագիտացիայի հեղինակները չէին էլ մտածի յարուցանել։

ԼՕՆԴՕՆ։ Ռէյտերի գործակալութեանը հեռագրում են Տոկիոյից, որ մինիստրների խորհուրդը հաստատեց ֆինանսական ծրագիրը։ Ծախքերը կրճատված են 20,000,000 ֆունտ ստերլինգով, ըստ որում 30%-ը ընկնում է զօրքի բիւջեի վրա, իսկ 10 տոկոսը նաւատորմի բիւջէի վրա։ Պրեմիէր մինիստրը յայտնեց, որ հաշտարարարին ցուցահանդէսը լուծարվում է մինչև 1917 թիւը, որովհետև նրա համար հարկաւոր է փոխառութիւն կնքել, որպիսի հանգամանքը հաստատասխան չէ կառավարութեան ֆինանսական ծրագրին առաջիկայ 5 տարիների ընթացքում։

ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ։ Պրուսական ժողովրդական լուսաւորութեան մինիստրի 18-ին (ն. տ.) հրատարակած հրամանի պատճառով այսուհետև օտարազգուհիները պրուսական բարձր տեխնիկական դպրոցներում դասախօսութիւններ լսելու կընդունվեն ոչ այլ կերպ, քայլ եթէ ամէն անգամին յիշեալ մինիստրից թոյլտուութիւն առնելով։

Օգոստոսի 24-ին Պետերբուրգից մեկնում են Նագել, Լեբեդև և Էֆրոն աւտօմոբիլիստները։ Մարշրուտը՝ Պետերբուրգ, Ռիգա, Բրուսսել, Պարիզ, Նիցցա, Գենուա, Վենետիկ, Վիէննա, Ռիգա, Պետերբուրգ. ընդամենը մօտ 10,000 վերստ։

Թագաւոր Կայսրին բաղդ ունեցաւ ներկայանալու թիւրքական նոր դեսպան Թուրխան փաշան, որը և յանձնեց իր հաւատարմագրերը։

Բարձրագոյն ուկազով հրամայված է Պետական Դուռայի նոր ընտրութիւններ կատարել դուրս եկած անդամների փոխարէն մէկ մէկ հոգի ընտրելու նահանգներում— Վլադիմիրի՝ սեպտեմբերի 21-ին, Օրէնբուրգի՝ հոկտեմբերի 11-ին, Տամբովի՝ սեպտեմբերի 15-ին, Զերնիգովի՝ սեպտեմբերի 25-ին, Կազանի նահանգի 2 անդամներ՝ սեպտեմբերի 15-ին և 1 անդամ Թերեքի շրջանի կօզակային ստանիցիաների կողմից՝ սեպտեմբերի 12-ին։

ՐԵԱԶԱՆ։ Եգօրիևսկի գաւառում անյայտ չարագործներ կողոպտել են Բամենսկի պօստային բաժանմունքը։

ՄՕՍԿՎԱ։ Օդոլի գաւառի Անդրէեվսկա գիւղում, ուր երեան հանվեց խօլերայի մի դէպք, ջրհորների ջրի մէջ գտնվել են խօլերայի վիբրիոններ։

Խմբագիր՝ ԱԼԷՔՍԱՆԴՐ ՔԱԼԱՆԹԱՐ
Հրատարակիչներ՝ Ա. ՔԱԼԱՆԹԱՐ
Ց. ՏԷՐ-ՄԱՐԿՈՍԵԱՆ
Հ. ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ

ՑԱՑՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍՆԱՒՈՐ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ
ԲԺՇԿԱՊԵՏ Բ. ՆԱՒԱՍԱՐԴԵԱՆԻ
Հիմնված 1880 թ.
(Կուկիա, Վօրոնցօվի արձանի հանդէպ)
Ամեն օր, բացի կիրակի օրերից
ԱՌԱՒՕՏՆԵՐԸ՝
Բ. Ա. ՆԱՒԱՍԱՐԴԵԱՆ—11—12 ժ. վիրաբուժութեան և վեներական (սիֆիլիս) հ.։
Կ. Մ. ԶԻԿՕՎԱՆԻ—9½—10 ժ. տէրքի ներքին և նեարդային։
Զ. Ի. ԲԱԲԱՆԱՍԵԱՆՑ—10—11 ժ. մանկաբարձութեան, կանանց և երեխայոց հ.։
Ն. Տ. ՄՈՒԼԻՆ—10—12 ժ. ականջի, կոկորդի և քթի հիւ.։
Մ. Գ. ԱՒԵՏԻՍԵԱՆ—11—12 ժ. մորթու, վեներակ., վիրաբուժութեան և միզասեռ.
Ա. Մ. ՓՈՒՂԻՆՕՎ—12—1 ժ. ներքին և երեխայոց հիւ. և ծաղկահատ.։
Ա. Գ. ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆՑ—1—1½ ժ. ներքին և երեխայոց հ.։
ԿԻՆ-ԲԺԻՇԿ Ա. Ի. ՇԵՐԲԻՆԻՆԱ—1½—2 ժ. մանկաբարձութեան։
Գ. Ց. ԳՈՒՐԳԵՆՕՎ—12—12½ ժ. կանանց և մանկաբարձութեան։
ԵՐԵԳՈՆՆԵՐԸ
Ի. Ֆ. ՄԱՐՑԻՇԵՎՍԿԻ—5½—6½ ժ. ներքին և երեխայոց հիւ. և ծաղկահատ.։
Ա. Ց. ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ—6—7 ժ. վիրաբուժ.,
Վճարը 50 կ.։ Հրաւերները ձրի։ Համախորհրդի (կոնսիլիումի) և օպերացիայի համար առանձին։
Հիւանդանոցի վերատեսուչ՝
Բժշկապետ Բ. Նաւասարդեան

Բ. Հ. Կ. Միութեան Կրթական Սեկցիայի մի շարք գիւղական դպրոցների համար
ՀԱՐԿԱՒՈՐ Է Ն
թեմական կամ պետական միջնակարգ դպրոցաւարտ
ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐ ԵՒ ՎԱՐԺՈՒՀԻՆԵՐ
ամսական 30, 35 և 40 ռուբլի ռոճիկով։ Տրվում է բնակարան, վառելիք և ծառայ։ Ցանկացողները թող դիմեն՝ Баку, Школьной Секціи Бак. Арм. Культ. Союза. Красновод. ул., д. И. Д. Адамова, և յայտնեն իրանց curiculum vitte ն։
(15, 18, 20, 24) 4—3

Նիժի Հայոց ս. Մեսրոպեան երկդասեան երկսեռ դպրոցի համար հարկաւոր է աւագ ուսուցիչ 700 ռուբլի ռոճիկով, ծառայ, բնակարան, վառելիք, և լուս։ Ուսուցչուհի գիմնազիաւարտ և ուսուցիչ թեմական դպրոց աւարտած։ Վարձքինները պայմանների մասին պէտք է դիմեն մինչև ամսոյս 25-ը՝ Нуха, священнику А. Фалчіанцу.
Նախագահ հոգաբարձութեան՝
Վաղարշակ քահ. Ճօտանեանց։
(17, 20, 22, 24, 26) 5—2

„ԳՈՒՏՏԷՆԲԵՐԳ“
գրավաճառանոցում վաճառվում են
ԽԱՆ-ԱԶԱՏԻ
հետևեալ աշխատութիւնները։
1) Ինչ է սահմանադրութիւնը 10 կ.
2) Ինչպէս պէտք է կազմել սահմանադրութիւնը 10 կ.
3) Դաշնակցութիւնը և իր ղեկավարները 15 կ.
4) Ցիշողութիւններ Արիսեանի մասին 20 կ.
5) Ներկայացուցչական կառավարութիւն, կառուցկու, հեղինակի պատկերով 40 կ.
5—2

ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ—ՊԱՆՍԻՕՆ
Յովսէփ Մելիք-Ջհանեանցի
ԹԻՖԼԻՍՈՒՄ
Տեղափոխվել է
Сололакская ул. д. № 10 (рядомъ съ аптекой Оттена)
Ընդունվում են աշակերտներ գիշերօթիկ և երթեկ և պատրաստվում են բոլոր միջնակարգ դպրոցների համար։ Աւանդվում են ռուս, հայ, գերման, լատին և ֆրանսիական լեզուներ։ Այդտեղ կավակերպված, են և խմբական պարապմունքներ միջնակարգ դպրոցների բարձր դասարաններ մտնել ցանկացողների համար։ Առարկաներ աւանդելու համար հրաւիրված են մասնագէտ ուսուցիչներ։ Ի միջի այլոց աւանդվում է և իտալերէն։
(օ. ժ.) 5—1

Վառ. եւ Ստ. Սմբատեանների
Միջնակարգ դպրոցների երկսեռ երեխաների նախապատրաստական ուսումնարանում (Բոստօվից Դ/վ) ընդունելութիւնները սկսված են։ Բնակարանը հաճապատասխանում է առողջապահական բոլոր պահանջներին։ Դասերը սկսվում են 1 ին սեպտեմբերի։ Կայ երկու գիշերօթիկի տեղ։
Սօլոլակ, փողոց Պասկեվիչի, № 13.
(չ. ու. շ.) 10—1

ԲԺԻՇԿ
Գ. Ն. ՄԱՂԱՔԵԱՆ
Ներքին և երեխայոց հիւանդութիւններ, առանձնապէս ստամոքսի և աղիքների հիւանդութիւններ։
Հիւանդների ընդունելութիւնը՝ 12—1 առաւօտ. 5—6 երեկոյեան
Միքայէլեան փող., № 36, տ. Ճավճանիձէի։
100—4

Վաճառվում են՝
Յովհ. Արաբաջեան. «ՄԱՅՐԵՆԻ ԼԵԶՈՒ» պատկերազարդ. I տ.—25 կ., II տ.—30 կ. III տ.—40 կ.։
Ա. Արաբաջեան. «ՏԱՐԱԿԱՆ ՔԵՐԹԿԱՆՈՒԹԻՒՆ», գինը 20 կ.։
Պահեստներ. կազմողի մօտ՝ Александрополь, Ов. Арабаджіану, Թիֆլիսում՝ Книж. магазинъ „Гуттенбергъ“, Բագումի՝ „Сотрудникъ“ գրավաճառանոցում, Կարսում՝ Յովսէփ Արաբեանի մօտ։ Վաճառվում են նաև Կովկասի բոլոր յայտնի գրավաճառանոցներում։
|| Գրավաճառներին ձեռնտու պայմաններ ||
(կ. ե.) 10—5

Ուսումնարան և Պանսիոն
Գ. Լ. ԿՈՒԶԱՆԵԱՆԻ
Ընդունելութիւնը երեխաների սկսվում է օգոստոսի 20 ից։ Պատրաստում են բոլոր միջնակարգ դպրոցների համար։ Այնտեղ նոյնպէս տրվում են դասեր գերմաներէն և ֆրանսերէն լեզուներից, և երաժշտութիւն։
Сололаки, Ртищевская ул., № 11, домъ Абовьянца
(կ. չ.) 2—1

Մաժուլի տակ է և մինչև օգոստոսի 25-ը
Լաւս ևը տեսնի
ՀԱՐՏՄԱՆ-ՌՈՒԶԱՄԻ
իրաշրջանների վերածված թուրանական խնդիրների ժողովածուն, փոխադրութեամբ
Ց. Միրաքեանցի
Դ. տարվայ դասընթացը
Պահեստը «Գուտտենբերգ» գրախանութում։ Նոյն տեղում ծախվում են նոյնի «Դասաւանդութեան ուղեցոյցը» օրինակելի դասեր և նրանց տեսութիւնը, գինն է 1 ր. և «Ժողովրդական դպրոցի մեթոդիկան» 1 ր. 50 կ.
3—2

Լ. ՇԻՄԱՆՍԿՈՒ ԱՏԱՄՆԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑ ՎԱՐԺԱՎԱՅՈՒՄ
Варшава, Ново-Міодовая I (уголъ Красоѣскаго Предмѣстья)
Նոր մտնողների ընդունելութիւնն արդէն սկսվել է
Դասաւանութիւնը ռուսաց լեզուով։
Պրոգրամն ուղարկվում է ըստ պահանջի
(№ 24629 վ.) 6—4
(օգ. 20, 25, 30)

ԽՐՕՆՕՄԵՏՐ
ԺԱՄԱՑՈՅՑ
ՊԱՐԻԶԵԱՆ „ԽՐՕՆՕՄԵՏՐ“ ԺԱՄԱՑՈՅՑ
ոչնչով չէ տարբերվում իսկական ոսկէ ժամացոյցից, ոսկեջրված է էլեքտրականութեան օգնութեամբ իսկական ոսկու երեք շերտով։ Ընթացքը ստուգված է պարիզեան հանրադիտարանի ժամերով և այս դէպքում իրանից ներկայացնում է ժամացոյցի տեխնիկայի վերջին խօսքը։ Խփանները (крышки) գեղեցկացված են շնորհալի քանդակով։ Գինը՝ տղամարդկանց բաց № 6 ը 6 ր. 50 կ. և փակ № 13 ը 8 ռուբլի։
Կանանցը լինում է միայն փակ՝ 9 ռուբլի արժեցող։
Գաւառներն ուղարկելու համար գնողներից վերցվում է—Եւրոպական Ռուսաստան 50 կ. և Ասիական՝ 75 կ.։ Ծրարելը ձրի։
Ժամացոյցն ուղարկվում է անմիջապէս պատուէր ստանալուց յետոյ։
Գրաւական ուղարկողներին ձրիաբար տրվում է ժամացոյցի շղթայ։
Պատուէրները հասցէագրել՝
Московскому Центральному складу часовъ
Москва, домъ Виноградова, 126.
(ե.) 20—4

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՆ
Ստ. Լիսիցեանի, Յովհ. Թումանեանի եւ Լ. Շանթի
ԿԱԶՄԱԾ
ԼՈՒՍԱԲԵՐ
Հայերէնի պատկերազարդ դասագիրքը
Ա. ՏԱՐԻ
II տիպ, բարեփոխված
Գինը 30 կ.
Բ. ՏԱՐԻ
Գինը 45 կ.
Գլխաւոր պահեստները՝ Թիֆլ. գրավ. „ԳՈՒՏՏԵՆԲԵՐԳ“ գրավաճառանոցում, Тифлисъ книжный магаз. „Гуттенбергъ“
Բագումի՝ „Сотрудникъ“
Գումարով առնողներին 20% զեղչ։
ՆՄՈՒՇ ՕՐԻՆԱԿՆԵՐԸ ուսուցիչներն և դպրոցները կարող են ստանալ «Գուտտենբերգի» գրասենեակից ՁՐԻ (գաւառ ուղարկվում են 14 կ. ճանապարհածախսով)։
(Չ.Շ.) 10—7

ԺԱՄԱՑՈՅՑ
եւ
Ա Ծ Ե Լ Ի
ԱՄԵՆՔԻՆ ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ
ԻՐԵՐ
ՄՕՍԿՎԱՅԻ ԺԱՄԱՑՈՅՑՆԵՐԻ ԿԵՆՏՐՕՆԱԿԱՆ ՊԱՀԵՍՏԸ
ՈՒՂԱՐԿՈՒՄ Է 150 իրեր մի այն 8 ր. 95 կ.
1) Անգլիական սև պողպատէ տղամարդկանց կամ կանանց բաց ԺԱՄԱՑՈՅՑ։ Ժամացոյցի մեխանիզմը արտասահմանեան շինուածք է և պարգևատրվել է հաւաշխարհային ժամացոյցի ցուցահանդէսում։ Լարվում է առանց բանալիի (բեմնատուար)։ Ժամացոյցը քանում է բոլէ առ բոլէ, որի համար հրաշքաւորութիւն է տրվում. 2) Տղամարդկանց կամ կանանց նորաձև պարանոցի շղթայ. 3) Գեղեցիկ տեսքի բրելոկ. 4) Ժամացոյցը գողացվելուց ազատ պահող գործիք. 5) Անգլիական լաւագոյն պողպատէ ԱԾԵԼԻ. 6) Ածելիաման. 7) Նիկէլի փոքր թաս սապօնի համար։ 8) Վրձին սապօնվելու համար. 9) Սապօնի փուչու արկղիկ. 10) Թաւշեայ շպարի արկղիկ. 11) Կարապի բմբուլից փնջիկ շպարվելու համար. 12) Ցանկացողներին ածելիի և իր պարագաների փոխարէն կարող ենք ուղարկել կանացի նորաձև բրոշկա և մի զոյգ պարիզեան գոհարազարդ ականջօղեր. 12—14) Ծուալէթի արդուզարդարանք, բաղկացած հայելիից, սանրից և կօշիկներ կոճկելու կարթից. 15—19) Գարնիտուր, բաղկացած կրծքի 2 և մանժէտի 3 արտասահմանեան աշխատանքի գաւօնեաներից «Մօդիրն» ճոմով, կամ թէ սրա փոխարէն կանանց սանրեր. 20) Ամերիկեան գրպանի մկրատ. 21) Գրպանի դանակ. 22—23) Գրպանի մատիտ և գրիչ. 24) Ճանապարհորդական գրպանի թանաքաման. 25) Պարիզեան ստեղէօսկով մեծացնող ապակիներով. 26—75) 50 յուսանկարչական գողտրիկ նկարներ ստերէօսկոպի համար. 76—100) 25 Carte postale բաց նամակներ գեղեցիկ զանակներով, որոնք կարող են մի այբբենի գարդը դառնալ. 100—125) 25 լաւագոյն պօստային թուղթ. 126—150) 25 այդպիսի ծրար։ Բոլորի համար միայն 8 ր. 95 կ. Նոյն իրերը, խուլ ժամացոյցով—1 ռուբլով թանգ, այսինքն 9 ր. 96 կ., իսկ արծաթեայ խուլ ժամացոյցով միայն 16 ր. 95 կ.։
Ինչպէս տեսնում էք, սրանից էժան չէ կարող լինել։
Ուղարկվում է և վերադիր վճարով
Ծրարելը ձրի։ Գործադրութիւնը օրինակելի։ Ուղարկելու համար յաւելեալ առնվում է Եւրոպական Ռուսաստան՝ 65 կ., իսկ ասիական—95 կ.։
Լաւութեան լիակատար երաշխաւորութեամբ.
ՊԱՏՈՒԷՐՆԵՐԸ ՀԱՍՑԷԱԳՐԵԼ
Московскій Центральный Складъ Часовъ
Խնդրում. ենք չը խառնել վարշավեան ֆիրմաների հետ.
Москва, д. Виноградова, № 126
P. S. Փողով կամ նամակդրոշմներով գրական ուղարկողներին իրրև նուէր ուղարկվում է գեղեցիկ քորոց փողպատի (գալուստիկ) համար։
(կ. չ.) 36—8

ԼԻԱԿԱՏԱՐ ԲԺՇԿՈՒԹԻՒՆ
Լիակատար բժշկութիւն ՍԻՖԻԼԻՍԻ և նրա հետևանքների
Ի. Ավրահովի ԵՂԱՆԱԿՈՎ
Որպէս բժշկվել սիֆիլիսից բոլոր շրջաններում և ձեռքում նրա հետևանքներից, այսինքն կաթուածներ, տարէս, ոսկրացաւ, բծեր, վէրքեր և այլն, նոյնպէս խլացաւ և էկզէմա։
Բժշկութիւն առանց սնդիկի և յոդի անվնաս բուսական բալզամով։
Կատարեալ բժշկութիւն 2—4 շաբաթում առանց վերադարձների։ Բրոշիւրը ուղարկվում է երեք 7 կոպէկանոց մարկաներ ուղարկելուց։ Շատ կան նօտարով վաւերացրած շնորհակալութիւններ և բժիշկների վկայականներ։
Հեղինակի մօտ կարելի է ստանալ ձրի՝ С.-Петербургъ, Колокольная ул., №1 1, собств. домъ.
ծախվում Դ. Ա. ՎՐԱԽՕՎԻ մօտ
ՀՆԴԿԱԿԱՆ ԲԱԼԶԱՄ է միմիայն СПБ. Колокольная ул., № 11,
(հ. ե.) 00—14
ՍԻՖԻԼԻՍԻ

ՖԻՆԱՆՍՆԵՐԻ ՄԻՆԻՍՏՐՈՒԹԵԱՆ ԻՐԱՒԱՍՈՒԹԵԱՆ ՏԱԿ ԳՏՆՎՈՂ
ՀԱՇԻԱՊԱՀՈՒԹԵԱՆ ԿՈՒՐՍԵՐ
ՆԻԿՈՂԱՅՈՍ ԱԲՐԱՀԱՄԵԱՆԻ
Հեղինակ «Առևտրական, գործարանական և նաւթարդիւնաբերութեան հաշուապահութեան ձեռնարկի», որ ֆինանսների մինիստրութեան ուսումնասիրական բաժնի կողմից ընդունված է իրրև օժանդակ ձեռնարկ առևտրական դպրոցներում և նրանց գրադարաններում։
Նրանց գրադարաններում։
Սովորեցնում և պատրաստում են
ԵՐԿՈՒ ՍԵՌԻ անձանց, գործնական ձևով հաշուապահութիւն և ուրիշ մասնագիտական առարկաներ։
Ներկայ տարվայ կուրսերում բացի սովորական մասնագիտական առարկաներից աւանդվելու է ձրիաբար քաղաքական տնտեսութիւն (политическая экономія) և որոշ վճարով կամաւոր սղագրութիւն (стенографія)։
Ընդունելութիւնն ամեն օր, ժամը 4-ից մինչև 7-ը երեկոյեան, 9-ից մինչև 10-ը առաւօտեան։ Պարապմունքները սկսվելու են 1908 թ. սեպտեմբերի 15-ից, պարբերաբար ամեն 4 ամիս, ամենայն օր ճաշից յետոյ։ Ծրագիրը ուղարկվում է ձրի։
Դասընթացքը աւարտողներին տրվում են, ֆինանսների մինիստրութեան թոյլատրած ծրագրի համաձայն, ատեստատներ։
Դրանից անկախ՝ բացված է քիչ պատրաստականութիւն ունեցող անձերի համար առանձին լրացուցիչ և կրկնողութեան կուրսեր ռուսաց լեզուի և թուաբանութեան համար։
Ցանկացողներին խնդրում են դիմել գրաւոր կերպով կամ անձամբ կուրսերի հիմնադրին Թիֆլիսում. Н. В. Абраамяну, Николаевская ул., № 22, ամեն օր։ Վերևում յիշած ձեռնարկը ծախվում է Ռուսաստանի բոլոր գրավաճառանոցներում։ Օտարաքաղաքացիները գիրքը գնելու համար կարող են դիմել հեղինակին, առանց պօստի ծախս վճարելու։ Գինն է 3 ր. 50 կոպէկ։ 20—9
(կ. ե. հ.)